

BiblioMAGAZIN

Buletinul informativ al ANBPR

Supliment realizat în urma vizitei de studii a bibliotecarilor români în SUA facilitată de IREX România în luna mai 2012

DIN SUMAR:

EDITORIAL	1
CENTRUL MORTENSON	2
SISTEME CONSORȚIALE DE BIBLIOTECI	4
ROBOȚII ȘI BIBLIOTECA	6
SERVICIILE VIITORULUI	8
EGALITATE ÎN DIVERSITATE	10
MODELE FINANCIARE AMERICANE	13
DE LA BINE LA EXCELENT	14
BIBLIOTECARII TRANSFORMATORI	17
PROIECTE DE FINANȚARE	22
CENTRUL DE FORMARE AL ANBPR	24

Editorial

Bibliotecarii români și bibliotecile lumii

Pregătirea profesională a bibliotecarilor a căpătat, în ultimii ani, valențe globale. Acest lucru se reflectă atât asupra calității informației, cât și asupra evoluției și tendințelor biblioteconomiei românești. În perioada 02-12 mai 2012, membrii Biroului Executiv și ai Departamentului Operațional al ANBPR au beneficiat de un stagiul de pregătire în SUA, facilitat de IREX România și Centrul Mortenson pentru Programe Internaționale pentru Biblioteci din cadrul Universității Illinois. Cu acest prilej, liderii Asociației au beneficiat de sesiuni de training în management organizațional și financiar, au vizitat mai multe biblioteci de prestigiu, au avut întâlniri de lucru cu specialiști americani din cadrul American Library Association (ALA) din Chicago și au asistat la lucrările Conferinței ILA (Illinois Library Association) cu tema „Reaching Forward”.

Cu ocazia vizitei în SUA, boardul Asociației a avut, de asemenea, consultări cu Michael Dowling, Director pentru Relații Internaționale al ALA. Punând bazele unui nou parteneriat, ANBPR a agreeat să implementeze și în România „Campania pentru bibliotecile

Doina Popa,
Președinte ANBPR

lumii”, o campanie internațională de promovare a bibliotecilor și de creștere a interesului pentru lectură. În România ea se va derula sub genericul Biblioteca de lângă tine. Citește @ biblioteca ta! și va fi subînscrisă campaniei pentru bibliotecile lumii, Read @ Your Library. Inițiativa la nivel internațional aparține Asociației Bibliotecilor Americane (ALA) și Federației Internaționale a Asociațiilor de Biblioteci (IFLA).

Prin deschiderea noastră către bibliotecile lumii și valorificând experiența profesională a bibliotecarilor de peste Ocean, dorim să determinăm un reviriment în sfera relațiilor externe ale ANBPR cu asociații profesionale de prestigiu.

Asociația Națională a Bibliotecarilor și
Bibliotecilor Publice din România

Cea mai mare organizație profesională a
bibliotecarilor din bibliotecile publice

- Filiale cu acoperire națională
- Peste 3300 de membri activi
- 20 de ani de activitate în interesul profesiei de bibliotecar

Centrul Mortenson pentru Programe Internaționale destinate Bibliotecilor

Barbara Ford

Nouă participanți între care membrii Biroului Executiv al ANBPR și Directorul Executiv au vizitat Centrul Mortenson pentru Programe Internaționale destinate Bibliotecilor, aflat în cadrul Universității din Illinois, SUA, în prima parte a lunii mai 2012. Această vizită, precum și programul au fost organizate și suportate de către IREX, ca parte a programului de dezvoltare organizațională al ANBPR. Scopul vizitei a vizat managementul și asigurarea sustenabilității asociațiilor profesionale ale bibliotecilor și bibliotecarilor.

Să facem cunoștință cu personalul Centrului Mortenson:

Barbara Ford: Sunt director și profesor emerit în cadrul Centrului Mortenson începând cu anul 2003. Înainte am lucrat în cadrul serviciilor publice și în administrarea bibliotecilor publice și academice. Am fost președinte al Asociației Bibliotecilor Americane (ALA) și al Asociației Bibliotecilor Universitare și de Cercetare (ACRL) și am fost membru în consiliul de conducere al Federației Internaționale a Asociațiilor de Bibliotecari (IFLA).

Susan Schnuer: Am început să lucrez în cadrul Centrului Mortenson în anul 1992. Sunt

bibliotecar cu specializare în dezvoltarea profesională și formare (training) și am fost implicată activ în cadrul Asociației Bibliotecilor Americane (ALA) și al Federației Internaționale a Asociațiilor de Bibliotecari (IFLA). Nu am fost niciodată implicată într-un program centrat doar pe asociațiile bibliotecilor, așa că am fost foarte interesată să lucrăm împreună cu ANBPR și IREX în cadrul acestui program.

Lindy Wheatley: Unele dintre îndatoririle mele, în calitate de Asociat pe lângă Biroul de asistență al Centrului Mortenson au în vedere coordonarea și organizarea transportului, a spațiilor pentru întâlniri, precum și cazarea grupurilor care participă la programele de formare organizate de Centru. Mă consider a fi foarte norocoasă deoarece am ocazia de a mă întâlni cu oameni de pe diferite continente și provenind din diferite culturi. Într-o zi, am speranța că voi vizita toate țările despre care am auzit atât de multe lucruri spuse de cei care ne-au vizitat.

Cu ce a fost acest program diferit de celelalte programe pe care Dumneavoastră le-ați oferit?

A fost pentru prima dată când membrii Biroului Executiv și personalul unei asociații profesionale a bibliotecilor au participat la un program al Centrului Mortenson. În mod uzual, programele furnizate de către Centrul Mortenson se axează pe deprinderea de abilități necesare pentru a conduce bibliotecile, pe când acest program a fost orientat spre dezvoltarea abilităților necesare pentru a asigura conducerea unei asociații destinate bibliotecilor. Setul de abilități este diferit, motiv pentru care programul a fost personalizat în scopul de a răspunde nevoilor membrilor Biroului Executiv al ANBPR. Intenția a fost ca membrii Biroului Executiv al ANBPR să învețe cât mai multe lucruri utile despre asociațiile de profil din SUA, modul lor de conducere în

Susan Schnuer

funcție de situația reală, precum și o mai bună înțelegere a nevoilor și a provocărilor care apar în procesul de conducere al asociațiilor de biblioteci din perspectiva Statelor Unite.

Puteți menționa un aspect important al formării în cadrul acestui training?

O sesiune de excepție care a avut loc în cadrul celor zece zile cât a durat vizita a fost oferită de Bonnie Koenig, un consultant cu mulți ani de experiență în lucrul cu asociații din toată lumea. Titlul intervenției sale a fost: Să gestionăm căile spre o Asociație eficientă. Bonnie a petrecut două zile cu membrii Biroului și au discutat caracteristicile unei asociații a bibliotecarilor care să fie eficientă; rolul boardului și cel al personalului angajat; comunitatea profesională și participarea în calitate de membru; și vibrația financiară.

A fost interesant să participăm la această discuție în care membrii boardului au avut multe de spus cu privire la situația actuală a asociațiilor în România și în același timp să abordeze întrebări de interes major pentru viitorul ANBPR. Am fost impresionați de devotamentul lor pentru Asociație, dorința lor de a afla metodele actuale de lucru, precum

și pasiunea cu care au abordat schimbarea.

Bonnie Koenig a vorbit despre caracteristicile unei asociații eficiente și a dezbătut această temă. Ea a spus că asociațiile eficiente au o misiune clar definită pe care membrii Biroului Executiv pot în orice moment să și-o amintească și să o spună. Asociațiile eficiente sunt permanent implicate în aspectele planificării pe termen scurt și pe termen lung și aceste planificări sunt cunoscute de către toți membrii.

Bonnie a vorbit despre nevoia de a fi bine cunoscut rolul membrilor Biroului Executiv și rolul personalului angajat: membrii consiliului dezvoltă strategiile, iar personalul pune în practică aceste strategii. În asociațiile eficiente, comunicarea dintre membrii Biroului Executiv și personal de desfășoară constant, ambele părți solicitând și ascultând opinia celeilalte părți.

A vizitat grupul vreo bibliotecă?

Toate programele Centrului Mortenson combină cursurile cu vizite la biblioteci și acest program nu a făcut excepție. Grupul ANBPR a vizitat Biblioteca Publică Champaign și Biblioteca Publică Mahomet. De asemenea, au vizitat o mică bibliotecă rurală în Arthur, care servește o comunitate ce

include și o minoritate religioasă, comunitatea Amish.

Ce puteți spune despre vizita grupului ANBPR la American Library Association (ALA)?

Michael Dowling, director ALA pentru Relații Internaționale, a organizat programul pentru ANBPR și a discutat cu grupul cu privire la o sumă de activități în care ALA este implicată pentru a acorda sprijin bibliotecilor și bibliotecarilor. Barbara Macikas, Director Executiv al Asociației Bibliotecilor Publice (PLA), o divizie a ALA, a vorbit despre PLA, programele lor și activitățile pentru bibliotecile publice. A fost timp suficient pentru întrebări și membrii Biroului Executiv al ANBPR au adresat întrebări și au obținut informații suplimentare.

Am aflat că grupul a participat la o conferință pe tema bibliotecilor. Despre ce conferință este vorba și care a fost câștigul pe care grupul l-a obținut în baza acestei experiențe?

„Reaching Forward” este o conferință destinată bibliotecarilor asistenți din toate tipurile de biblioteci din Illinois și este sponsorizată de către Asociația Bibliotecilor din Illinois (ILA), care face parte din ALA. Programul de o zi a avut ca

temă „Modificările sunt în curs – Să beneficiem de schimbare” și au fost organizate workshop-uri pe teme variate în relație cu activitatea bibliotecii și dezvoltarea personală. Membrii Biroului Executiv al ANBPR au avut șansa de a se întâlni și discuta cu membrii ILA în cadrul sesiunilor din timpul programului, precum și în pauze.

Ce alte teme au fost abordate pe parcursul vizitei?

Bob Doyle, director executiv al ILA, s-a întâlnit cu grupul bibliotecarilor români și au discutat despre managementul asociației. ILA este similar din punctul de vedere al mărimii cu ANBPR, așa că am intenționat să le furnizăm oportunitatea de a interacționa cu persoana care conduce ILA. Marci Merola, director în cadrul Biroului pentru Advocacy destinat Bibliotecilor al ALA, a vorbit, de asemenea, cu grupul și le-a furnizat informații din interior cu privire la modul cum ALA sprijină bibliotecile prin programe de advocacy și instruire. Arhivele ALA sunt păstrate în cadrul bibliotecii Universității din Illinois. Personalul bibliotecii a vorbit bibliotecarilor români despre modul cum gestionează și folosesc arhivele ALA. Doi dintre bibliotecarii care au activat în cadrul consorțiilor de bibliotecă au discutat despre modul de partajare a resurselor și economisire a banilor prin intermediul acestora.

Care credeți că va fi rezultatul acestui program?

În cadrul Centrului Mortenson suntem deosebit de interesați în dezvoltarea asociațiilor puternice de biblioteci din toate țările, așa că am fost încântați să lucrăm cu ANBPR și IREX în acest proiect. Ne așteptăm să auzim despre dezvoltarea ANBPR în anii ce urmează și sperăm că experiența obținută la Centrul Mortenson să fie utilă în planificarea dezvoltării pe mai departe a unei asociații profesionale puternice.

*Interviu realizat de
Liviu-Iulian Dedi
pentru BiblioMagazin*

Echipa Mortenson și colaboratorii români din SUA

■ Sistemul consorțiilor de biblioteci din Statele Unite ale Americii și “conceptul forței” în dinamica bibliotecilor românești

Corpus omne perseverare in statu suo quiescendi vel movendi uniformiter in directum, nisi quantenus illud a viribus impressis cogitur datuum suum mutare¹.

Este un fapt de la sine înțeles că resursele bibliotecilor, cu precădere ale bibliotecilor publice, nu au fost niciodată excedentare indiferent de locul de pe glob unde acestea își desfășoară activitatea. Acest lucru a fost relevat și în cadrul vizitei de studiu a Biroului Executiv, al ANBPR² în S.U.A. prilejuită de întâlnirea dedicată consorțiilor de biblioteci de la sediul ALA³. Cu acest prilej au fost prezentate consorțiile de biblioteci din statul Illinois. Recunoaștem că nu a fost o prezentare exhaustivă a tuturor consorțiilor de biblioteci din S.U.A., dar, având în vedere că în statul Illinois locuiesc în jur de 13 milioane de locuitori⁴ și putem considera această populație, alături de o zonă metropolitană (Chicago) și 101 administrații, un foarte bun eșantion de studiu.

Consortiile de biblioteci au ca scop principal asigurarea de servicii noi, în special în privința colaborării, pentru toată populația deservită de bibliotecile partenere. Pentru a ajunge la acest deziderat, bibliotecile partenere în consorțiu

își unesc resursele spre a putea realiza serviciile pe care și le propun. Asocierea lor este realizată respectând legea bibliotecilor adoptată în statul Illinois precum și toate legile subsecvente privind finanțarea bibliotecilor. Din consorții pot face parte biblioteci din toate sistemele, atât publice, cât și din învățământ ori cercetare și mai ales indiferent de modul de finanțare. În afara finanțării pe care o asigură partenerii, prin taxa de participare, consorțiul atrage fonduri alocate per capita de către statul Illinois, ce sunt administrate de către Biblioteca Statului, anul trecut finanțarea fiind de 2,4 USD/CAPITA. Finanțarea consorțiilor nu este limitată doar la aceste resurse, pot fi atrase finanțări de la furnizori de echipament, material auxiliar, servicii prestate către bibliotecile componente ale consorțiului precum și furnizori, de publicații/baze de date pentru biblioteci. Această finanțare din alte surse este posibilă datorită unui nivel de reprezentare superior în cadrul negocierilor privind achiziția de documente ori baze de date.

Principalul serviciu este cel al împrumutului interbibliotecar, acest lucru fiind asigurat prin integrarea/compatibilizarea cataloagelor online ale membrilor într-un catalog colectiv al consorțiului astfel încât resursa reprezentată de colecțiile consorțiului să fie pusă la dispoziția utilizatorilor din consorțiu, concomitent cu aceasta este elaborată o politică comună membrilor, privind accesul la publicații și modul de recuperare al acestora incluzând modul de culegere și prelucrare a datelor statistice. Un element extrem de important este acela că prin plata abonamentului anual membrii consorțiului beneficiază gratuit de transportul documentelor între parteneri. În statul Illinois în acest moment își desfășoară activitatea trei megaconsorții: Chicago Public Library System (CPLS)⁵ care acoperă bibliotecile din Chicago și zona metropolitană, Illinois Heartland Library System⁶ (IHLS) ce cumulează bibliotecile din estul, centrul și sudul statului, și Reaching Across Illinois Library System⁷ (RAILS) în jumătatea nordică. Unele din

aceste megaconsorții pot avea drept elemente componente unele structuri consorțiale ceva mai mici. Spre exemplu RAILS, are un subconsorțiu SWAN (System Wide Automated Network). Managementul acestui subconsorțiu era derulat de două persoane manager și economist, bugetul total anual era de un 1.000.000 USD iar totalul bugetului operațional se ridica la 160.000 USD din acesta făcând parte 78 de biblioteci. În afara serviciului de împrumut interbibliotecar și de livrare a documentelor mai este derulat și un serviciu similar ce acoperă nevoile de informare pentru nevăzători, schimb interbibliotecar, găzduirea de întruniri, reduceri semnificative din partea unor furnizori, platformă de anunțare a locurilor vacante în biblioteci. În zona serviciilor specifice se află acela de garantare a împrumutului de publicații în orice bibliotecă publică de pe teritoriul statului cu condiția validității permisului.

Servicii specializate pentru sistem, catalog colectiv, suport pentru sistemul informatic, prelucrarea datelor statistice. Am lăsat la urmă aceste servicii deoarece, pe lângă un cadrul legislativ permisiv în ceea ce privește realizarea consorțiilor, intervine și un important factor tehnologic standardizat în domeniul IT.

Subliniem acest lucru, deoarece, în acest moment, la noi este bine știută problema ridicată de utilizarea în descrierea bibliografică a formatului UNIMARC, și de standardizare a descrierii bibliografice. Sunt multe bibliotecile care au preocupări legate de migrarea bazelor de date între sistemele integrate de bibliotecă precum și faptul că nu a existat o manieră uniformă de realizare a descrierilor bibliografice în cataloagele electronice locale, fapt ce a condus la îngreunarea procesului de lucru în manieră colectivă. Dacă în primul caz problema se rezolvă, punctual, printr-un efort sisific din partea bibliotecarilor, credem că manualul rămâne în continuare la stadiul de deziderat.

Momentul de față este deosebit de interesant pentru bibliotecile din România, deoarece deja există precedentul unor astfel de asocieri în noua Lege a Învățământului care încurajează crearea consorțiilor școlare⁸. De asemenea și unele sisteme integrate de bibliotecă suportă

administrarea unor cataloage colective care, prin serviciile suport integrate pot conduce la realizarea de consorții spre exemplu: Catalogul Colectiv al Bibliotecilor din România (BIBLIO.RO)⁹ ce integrează, alături de informația bibliografică, și informație privind disponibilitatea materialului și conținut digital, continuator al primului catalog colectiv din România, utilizat din 2004; ori un instrument similar ROLINEST¹⁰ utilizat cu precădere de bibliotecile universitare.

Trebuie să subliniem în acest context importanța bibliotecii județene prin însăși funcționalitățile date de Legea bibliotecilor. Este adevărat că nu se specifică în aceasta modul de realizare a consorțiilor, dar prin faptul că este for metodologic pentru bibliotecile din aria administrativă a acestora poate justifica realizarea de cataloage colective. Dacă vom analiza procentul de biblioteci orășenești și comunale ce au sisteme informatice implementate în acest moment vom constata numărul lor extrem de redus. Dezvoltarea de sisteme integrate de bibliotecă consorțiale județene, poate fi justificată de mai mulți factori, și ne poate apropia de unele din serviciile oferite de sisteme similare:

- eliminarea catalogării originale pentru bibliotecile comunale și orășenești integrate în sistem, deoarece este puțin probabil ca vreuna din acestea să aibă un număr semnificativ de titluri care să lipsească din colecțiile deja integrate ale bibliotecii județene;

- colectarea statistică integrată la nivel județean;

- posibilitatea întreținerii mult mai ușoară a sistemului, eliminarea achiziției de sisteme de calcul costisitoare la nivelul bibliotecilor mici;

- utilizarea mai eficientă a infrastructurii IT și de comunicații realizate prin programul BIBLIONET;

- posibilitatea creării unui sistem fezabil de împrumut interbibliotecar cumulat cu extinderea drepturilor de împrumut de la nivel local la nivel județean;

- se poate tinde treptat la extinderea sistemului până la o variantă ideală, de cuprindere

în acesta și a bibliotecilor din învățământ;

- justificarea astfel mai facilă a cheltuielilor cu implementarea sistemului prin raportarea la o unitate administrativ teritorială clar definită.

Dacă vom urmări unele din facilitățile imediate enumerate mai sus cu cele oferite de consorțiile din S.U.A. cu siguranță vom regăsi câteva. Acesta ar fi numai un nivel imediat de dezvoltare după care experiența și nevoia de alocare mai eficientă a resurselor vor conduce spre consorții regionale. Pentru mărirea eficienței serviciilor prin implementarea de consorții până la nivel de județ efortul depinde numai de noi și de dorința de a ne deplasa în această direcție.

Am început cu ceva despre fizică și mișcarea corpurilor din primii ani de liceu... Corpus omne perseverare... Totuși din cele de mai sus este vorba de biblioteci, dar și acestea trebuie să se miște; sensul îl putem sugera și, fiind vorba de legea mișcării din fizică, cu siguranță se aplică și în domeniul organizării de servicii noi, moderne și eficiente de bibliotecă. Toate articolele din acest supliment al BiblioMAGAZIN-ului vin să întărească această afirmație.

¹ Corpurile rămân întotdeauna în stare de repaus sau de mișcare uniformă în linie dreaptă, atât timp cât nu există o forță aplicată care să le schimbe această stare de mișcare. (din De Physico Auditivis Physicorum Aristotelis – Sf. Tomas D'Achino)

² Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România

³ American Library Association

⁴ Din această populație în Chicago locuiesc în jurul a 8 milioane.

⁵ Adresa web <http://www.chicagopubliclibrary.org>

⁶ 55 de unități administrative, de categoria județului. Adresa Web <http://www.illinoisheartland.org>

⁷ 46 de unități administrative, de categoria județului. Adresa Web: <http://www.railslibraries.info>

⁸ Ordinul 5488/29.09.2011, privind aprobarea Regulamentului-cadru pentru organizarea și funcționarea consorțiilor școlare, publicat în M.O. Nr. 733/19.10.2011.

⁹ Adresa web <http://catalog.biblio.ro>

¹⁰ Adresa web http://aleph.edu.ro/V/AN C 2 P 6 E P 2 5 T G G 5 X T 1 Q X Q 8 5 F X D 5 D Q K L 1 P 7 X C 7 E 7 9 T P N D K S 4 E 2 U 2 - 0 1 2 5 3 ? F U N C = Q U I C K - 1 & p d s _ handle=GUEST

Roboții și Biblioteca

Nu este nevoie să căutați! Isaac Asimov nu a scris nicio lucrare cu acest titlu. O mică legătură există însă între Asimov și cele ce veți citi în prezentul articol.

Vă prezint o bibliotecă în care și-au găsit locul nu mai puțin de 5 (cinci) roboți. Fiecare dintre ei se poate

Oficial, se spune că orice document este adus în 5 minute. Testul la care am participat, urmărind roboții cum lucrează, a demonstrat faptul că ei își fac treaba în aproximativ 20 de secunde. Da, nu e nicio greșală de tipar și nu am încurcat minutele cu secunde. Am scris: 20 SECUNDE.

Și, presupunând faptul că v-am trezit interesul, vă spun că această bibliotecă prin care-și fac de cap cei cinci roboți, poartă numele: Biblioteca „Joe și Rika Mansueto” și este Biblioteca Universității din Chicago.

Inaugurată în dimineața zilei de 16 mai 2011, marea sală de

- M-am bucurat să ofer un tur neformal al Bibliotecii Mansueto, de la Universitatea din Chicago, grupului de bibliotecari romani din Biroul Executiv al ANBPR. Biblioteca „Joe and Rika Mansueto” este cea mai mare bibliotecă robotizată din lume (la ora actuală), cu o capacitate de stocare de până la 3,5 milioane de volume.

- Interesul și entuziasmul participanților s-a văzut încă de la început. Călătoria de aproximativ o oră până la Biblioteca Mansueto, în singura lor zi liberă, a fost un prim semnal pozitiv al acestui interes. Încă de la intrarea în domul de sticlă a Bibliotecii am fost „bombardat” cu întrebări bune despre arhitectură, sistemul

de stocare, capacitatea sălii de lectură, profilul utilizatorilor etc.

- Partea cea mai interesantă pentru bibliotecarii români a fost vizita de la subsolul clădirii, unde funcționează macaralele robotice care efectuează operațiunile de depozitare, stocare și redare a cărților, jurnalelor, materialelor media și al colecțiilor speciale. Demonstrația pe care am făcut-o cu „roboții” din Mansueto, care pot răapunde la o comandă în mai puțin de un minut de la solicitarea prin intermediul sistemului integrat de bibliotecă, cred că a fost punctul culminant al vizitei. Așa cum a exclamat unul dintre participanți: „aceasta este într-adevăr biblioteca viitorului: eficientă, silențioasă

și, cel mai important pentru utilizatori, luminoasă”.

- La final, unul dintre participanți a remarcat și latura umoristică a celor care lucrează în Mansueto. Pe o notă de pe avizier scria: „284 de zile fără ca unul dintre roboți să devină autonom”. Într-adevăr, nici după un an de zile de la deschiderea bibliotecii roboții nu au devenit autonomi, dar vă asigur că sunt și vor deveni indispensabili în bibliotecile viitorului din întreaga lume.

Romulus D. Ștefănuț
(Mansueto Circulation
Services Supervisor;
doctorand, Universitatea
din Chicago)

ridica până la o înălțime de aproape 17 m și, împreună, au la dispoziție 1.200 de polițe pe care așteaptă 24.000 de cutii destinate arhivării de documente. Capacitatea de stocare se estimează a fi de aproximativ 3,5 milioane de exemplare.

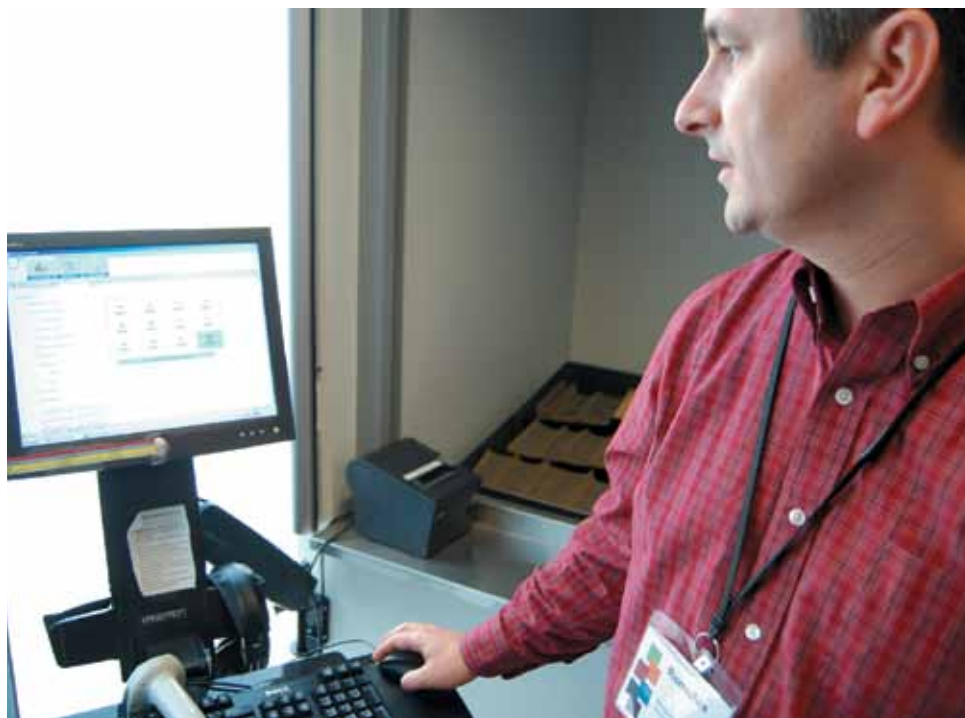
Biblioteca de care vorbesc este acoperită de un dom ovoidal din sticlă, înalt de peste 10 m, lung de peste 70 m și lat de aproape 40 m. Domul se află la nivelul solului, adăpostind sala de lectură și aparatul tehnic de servire al acesteia. Sub podea se află depozitul în care lucrează cei cinci roboți.

Din când în când, mai coboară câte un om prin locul unde își fac de lucru roboții. Aici temperatura este păstrată constant la 15,50C, iar umiditatea la 30%, respectând normele de preservare.

Oricine are permis valabil cu dreptul de a împrumuta la această sală de lectură a bibliotecii de care vă spun, poate solicita orice document pe care-l găsește în catalogul automatizat.

**Curioși să vadă cum arată un roboțel în bibliotecă au fost (de la stânga la dreapta) Romulus Ștefănuț, Silvia Nestorescu, Constantin Bostan, Ligia Ana Mihut, Liviu-Iulian Dediu și...
fotograful Dragoș-Adrian Neagu**

Romulus Ștefănuț ilustrând modul de împărțire a documentelor în cutiile pentru gestiune pe care le cară roboții

lectură a Bibliotecii, servită de cei cinci roboți, și-a deschis porțile pentru comunitatea academică a universității, dar și a lumii întregi, după spusele Directorului acesteia.

Ei, și așa cum vă spuneam, există o oarecare legătură în toți și în toate. Director al Bibliotecii „Joe și Rika Mansueto” este Judith Nadler. Judith

s-a născut și a copilărit în România. A studiat la Universitatea din Cluj, după care și-a continuat studiile superioare în Israel, obținând o licență în literatură comparată la Hebrew University, precum și un master în biblioteconomie de la Israel Graduate School. Din luna octombrie 2004, Judith Nadler a devenit directorul bibliotecilor din Universitatea din Chicago.

Alături de sediul vechi al Bibliotecii, noua sală de lectură, care beneficiază de servicii automatizate cu un înalt grad de integrare, vine să întregască imaginea a ceea ce reprezintă viitorul bibliotecii, așa cum este el prezis de către comunitatea profesională și de cei care fac cercetări în acest domeniu.

Este, dacă vreți, cel mai bun exemplu de bibliotecă hibridă.

Decizia de a investi în crearea acestei facilități nu a fost ușoară. Președintele Consiliului de conducere al Bibliotecii Universității din Chicago, Andrew Abbott, profesor în departamentul de sociologie, a afirmat faptul că decizia de a construi sala de lectură cu depozitul aferent și întreg sistemul de asigurare a serviciilor bazat pe automatizare a avut la bază patru principii de bază:

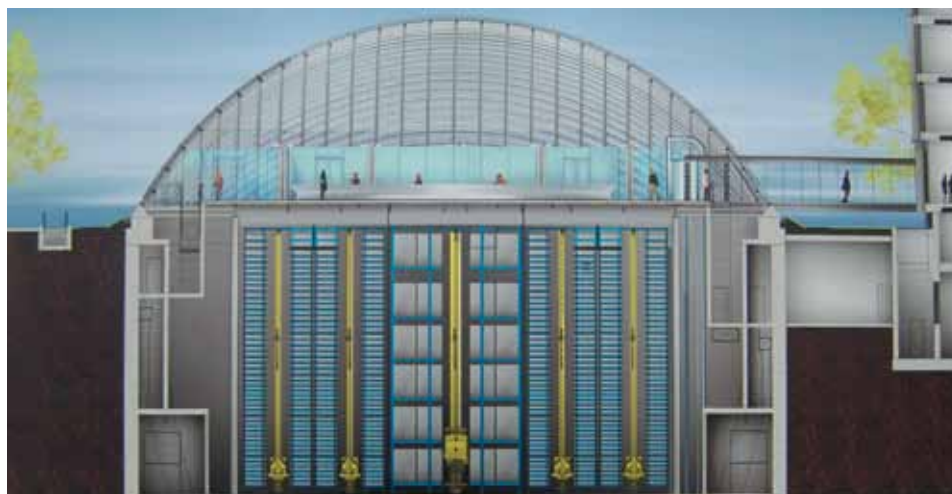
- Luarea deciziilor pe baza cercetării – cercetarea online și cercetarea tradițională a documentelor sunt complementare în practica utilizatorilor Bibliotecii și instrumentele online puternice au condus la creșterea intensității solicitării documentelor tradiționale pe care le au în bibliotecă;

- Importanța navigării – căutarea informațiilor este o activitate constantă și nu ocazională; de aici, planul de stocare a documentelor trebuie să maximizeze oportunitățile de stimulare a navigării facile și, în particular, al navigării în scopul găsirii materialelor cele mai relevante care adesea se dovedesc a fi monografiile; din acest motiv au decis să le țină pe rafturi indiferent de costuri;

- Evitarea profeției de automulțumire – materialele nesolicitate spre consultare sunt duse în depozite închise; asta atrage după sine scăderea șanselor de a mai fi solicitate; cei care caută informații adesea folosesc bibliografiile și aparatul critic din documentele la care ajung cel mai repede; din această cauză, ducerea în depozite fără acces liber a documentelor are

Așa arată Roboțelu’

Planul Bibliotecii Mensueto

ca rezultat o multiplicare a efectului negativ pentru acțiunea de cercetare;

- Imaginarea fără prejudecăți a practicilor de cercetare – practicile de cercetare sunt în continuă schimbare; chiar și în condițiile în care practica cercetării se va desfășura numai în mediul digital această facilitate poate fi reconfigurată pentru a manipula toate nevoile de mișcare a documentelor fizice din bibliotecile Universității din Chicago.

Arhitectul universității, Steve Wiesenthal, vorbind despre locul documentelor în subteran afirma: „Spațiul de la suprafața pământului este destinat oamenilor – o mare grădină destinată celor care studiază, fie că e iarnă (sau vară).”

Resurse pentru curiozitatea Dvs.:

Imaginea de ansamblu a Bibliotecii Mensueto (preluare de pe situl oficial al bibliotecii)

Joe and Rika Mansueto Library: resursă electronică. Disponibilă la: <http://mansueto.lib.uchicago.edu/>

Reading the future. În: The University of Chicago Magazine, 97, 3, febr. 2005. Disponibilă la:

<http://magazine.uchicago.edu/0502/chicagjournal/reading.shtml>

Sanders, Seth. Nadler, longtime colleague of Runkle, named library director. În: The University of Chicago Chronicle, 24, 1, 23 sept. 2004. Disponibilă la: <http://chronicle.uchicago.edu/040923/nadler.shtml>

Notă: Participanții la vizita de studiu organizată la Biblioteca cu 5 roboți, îi mulțumesc Domnului Romulus D. Ștefănuț pentru invitația făcută, o gazdă fără cusur, precum și Domnișoarei Ligia Ana Mihut, doctorand la Universitatea Illinois din Urbana-Champaign pentru suportul logistic (pingele uzate, bilete, ochi pe ceas etc.).

Liviu-Iulian Dediu

■ Serviciile „viitorului” în biblioteca publică...

Imediat după unul dintre cele mai negre episoade din istoria orașului Chicago, reprezentat de marele incendiu de la 8 octombrie 1871, A. H. Burgess din Londra a propus o “donație de carte engleză” în semn de solidaritate și compasiune. Propunerea a fost sprijinită imediat și de Thomas Hughes, membru marcant al Parlamentului britanic și un autor foarte cunoscut, în același timp.

Donația inițială din Anglia, însumând nu mai puțin de 8000 de cărți, a determinat cetățenii de vază din Chicago să înainteze o petiție privind întrunirea unei adunări publice care să hotărască înființarea unei “biblioteci publice libere”. Întâlnirea avea să conducă la elaborarea și adoptarea în 1872 a “Illinois Library Act”, o lege prin care cetățenii erau autorizați să înființeze biblioteci a căror funcționare să fie asigurată din taxele plătite. Mai mult, în aprilie 1872, Consiliul Orașului a adoptat o hotărâre proclamând înființarea Bibliotecii Publice Chicago, care avea să își deschidă porțile în mod oficial la 1 ianuarie 1873.

Din acel moment, istoria dezvoltării și modernizării perpetue a acestei biblioteci avea să fie una deosebit de fructuoasă, astfel că, în prezent, Biblioteca

Biblioteca publică Chicago

Publică Chicago, una dintre cele mai reprezentative biblioteci din SUA, oferă servicii în nu mai puțin de 79 de locații, dispunând de un sediu central - deschis pentru public la 7 octombrie 1991 (în condițiile în care construcția clădirii începuse cu doar trei anterior, la 13

octombrie 1988) și purtând numele de „Harold Washington”, după numele ultimului primar (decedat la 25 noiembrie 1987), care, în fapt, fusese primul primar afro-american al orașului și, mai ales, un mare iubitor de cărți și susținător înfocat al Bibliotecii Publice Chicago -, de

două biblioteci regionale și de 76 de filiale de cartier, deviza adoptată fiind „citește, învață, descoperă”.

În continuare, vom încerca să prezentăm doar câteva dintre reperele Bibliotecii Centrale „Harold Washington” în materie de servicii oferite comunității, care fac din aceasta, după opinia noastră, una dintre cele mai moderne și performante biblioteci publice din lume.

Astfel, așa începe prin menționarea câtorva detalii despre secția „YOUmedia”, un spațiu inovativ specific învățării tinerilor sec. 21. Această secție reprezintă o inovație chiar și pentru sistemul bibliotecar american, fiind unică, iar datorită succesului de care se bucură în rândurile adolescenților, deja mai multe biblioteci de peste Ocean au început să organizeze și să ofere servicii similare. YOUmedia a fost creat pentru a pune adolescenții în contact cu cărțile, media, îndrumătorii și instituțiile din Chicago, iar pentru a se ajunge la atingerea scopului propus, spațiul în care a fost gândită această secție este unul dinamic, cu un design destinat să inspire spirit colaborativ și creativitate.

Adolescenții de liceu pot accesa mii de cărți, peste 100 de laptop-uri și computere și o mare varietate de instrumente și soft-uri media de creație, toate acestea permițându-le să își pună în practică imaginația și abilitățile digitale specifice sectorului media. În același timp, „îndrumători” aparținând Digital Youth Network și bibliotecarii secției organizează diverse workshop-uri pentru a-i ajuta pe tineri să își dezvolte abilitățile și să creeze opere digitale – de la cântece la clipuri video, la fotografii sau blogging. Adolescenții învață astfel cum să utilizeze o mare varietate de echipamente tehnologice și digitale, incluzând camere video, tablete de desen, softuri de creare video și foto. În plus, YOUmedia pune la dispoziția adolescenților și un studio de înregistrare dotat cu toate echipamentele specifice necesare.

Însă pentru a putea avea accesul la toate acestea, există și o condiție esențială pentru adolescenți, condiție de la care nu se face nici un fel de rabat: adolescenții trebuie să facă dovada că frecventează unul

Foto: <http://youmediachicago.org/2-about-us/pages/2-about-us>

dintre liceele/colegiile din Chicago, fiindcă acest spațiu a fost gândit pentru a micșora rata abandonului școlar și nicidecum pentru a o crește.

În ceea ce privește serviciile cu adresabilitate către „cei mici”, menționăm faptul că, în Biblioteca Centrală din Chicago, ca, de altfel, în toate bibliotecile publice americane, se acordă o atenție deosebită programelor oferite utilizatorilor, plecând de la teatru de păpuși și ore de povești, până la muzică, teatru, programe de lectură și, bineînțeles, împrumut la domiciliu și consultare la sală.

Întrucât programele oferite pentru copii, și nu numai, reprezintă o constantă a activității unei biblioteci publice din America, vom insista aici asupra câtorva programe desfășurate în cadrul bibliotecii din Chicago:

a) „Profesor în bibliotecă” – un program prin care se asigură ajutor gratuit la teme pentru orice elev de școală elementară care frecventează biblioteca după orele de curs. În cadrul unor spații primitoare și după un program bine stabilit, diverși profesori acreditați îi ajută pe elevi (uneori și în alte limbi decât cea engleză, cum ar fi spaniola, poloneza, chiar chineza) să învețe într-un mediu adecvat, dar îi asistă/ajută și pe părinți.

b) „Descoperind natura prin cărți” – proiect unic prin care se creează o „punte” de legătură între materialele și programele privind istoria naturii și copii. Astfel, în cadrul Bibliotecii copiilor se pot regăsi colecții specializate de cărți, reviste, casete video, sau chiar diverse machete având ca subiect natura (animale, păsări, fosile), etc. pentru cei mici. Acest mod de învățare îi ajută pe copii să exploreze și să respecte natura.

c) „Bookmania” – reprezintă unul dintre cele mai cunoscute, mai de succes și mai frecventate programe oferite de către Biblioteca Chicago, cu adresabilitate pentru copiii între 3-10 ani, precum și pentru familiile acestora. Organizat într-o singură zi din an (spre exemplu, în 2012 va fi pe 17 noiembrie), acest program este o adevărată „sărbătoare a lecturii”, printre activitățile organizate-desfășurate regăsindu-se:

- întâlniri cu autori și ilustratori de carte
- lecturi ale unor povestitori
- spectacole ale unor muzicieni
- „întâlniri” cu diverse personaje de poveste
- diverse activități distractive, ș.a.m.d.

În același timp, acest program include și diverse activități de promovare a evenimentului în

cartierele orașului sau difuzarea unor liste de cărți recomandate pentru lectura acasă.

Pentru a ne face o părere despre notorietatea acestui program și despre frecvența de care se bucură, vom aminti doar numărul de participanți (copii și părinți) la evenimentul organizat anul trecut, și anume peste 7.000 (a se reține: într-o singura zi!!).

Concluzionăm prin a spune că toate serviciile organizate și oferite - unele fiind adevărate

inovații în domeniu, având ca scop atragerea unor categorii de public care, în anumite situații, puteau fi considerate ca fiind „pierdute” pentru bibliotecă, dar care, în același timp, oferă unora ocazia să le considere mai puțin convenționale, iar altora, și mai conservatori, să afirme că nu ar trebui să fie oferite într-o bibliotecă, care e un spațiu al cărții (și atât!) - au în centrul atenției UTILIZATORUL, toate programele noi gândite de bibliotecarii din Chicago, ca, de altfel, de peste tot

din Statele Unite, din Occident, sau, mai nou, și din România, fiind îndreptate către nevoile publicului și nu către ceea ce consideră bibliotecarul a fi potrivit cu specificul bibliotecii pe care o știm din trecut... BIBLIOTECA SE SCHIMBĂ!

Webliografie: www.chipublib.org/

Gheorghe-Gabriel Cărăbuș

■ Egalitate, în diversitate

Tuturor celor familiarizați cu structura piramidală a subsistemului bibliotecilor publice românești și, desigur, mai ales celor care lucrează în aceste instituții, le apare ca firească – și absolut necesară – subordonarea metodologică, pe arii teritoriale, a bibliotecilor comunale, orașenești și municipale față de bibliotecile județene. Sigur, se pot face diverse speculații pe seama acestui tip de subordonare și patronare. Se poate invoca astfel chiar sindromul „centralismului democratic”, dar cel mai rațional argument cred că derivă din nevoia de performanță profesională.

De regulă, bibliotecarii publici nu au „la bază” studii de specialitate (universitare/post-liceale), ci sunt formați – în timp – „la locul de muncă”, precum și prin cursuri de formare/perfecționare în plan

județean/zonal/național, pe care, cel mai adesea, nu le pot frecventa însă cu o ritmicitate optimă. Paradoxal, din diversitatea instrucției inițiale a celor care ajung personal de specialitate în bibliotecile publice rezultă însă și un avantaj. Acesta vizează nu doar o acomodare rapidă cu caracterul enciclopedic al colecțiilor și o disponibilitate sporită față de extrema diversificare a serviciilor bibliotecilor publice, ci vizează și esența activității de bibliotecă, al cărei „obiect al muncii” tinde să nu mai fie CARTEA, ci INFORMAȚIA.

De ce o astfel de introducere? De ce pare că vreau să îndemn la abolirea îndrumării metodologice și la proclamarea „independenței”? Simple chestii de compoziție și stil, dragi colege/colegi, impuse de faptul că, urmând a prezenta un model american de „neatârnare”, a trebuit

să gândesc și la multele sau marile diferențe în raport cu specificul biblioteconomic și economic atât de familiar nouă...

Da, în tot acest supliment se evocă emanciparea bibliotecilor americane, iată, scriu și eu despre o anume egalitate și independență a lor, dar dacă privim în propria ogradă/grădină observăm lesne că, oricât de democrați ne-am revendica, bibliotecile publice românești nu sunt deloc egale și independente. Nici în resurse, nici în consistență profesională și nici în potențial. Iar subordonarea metodologică pe care am evocat-o în primele rânduri este cea care le subliniază apartenența la un alt model... E bine, e rău? Putem judeca fiecare sau... putem aspira la mai mult!

Prin urmare, vă propun să acceptați de la bun început ideea

sau realitatea că bibliotecile publice americane (care și ele sunt, firește, mai mari sau mai mici), nu cunosc relația de subordonare – nu există funcții metodologice, care să se exercite de la un anumit nivel de bibliotecă în jos.

Există în schimb foarte multă performanță și foarte mult interes privind afilierea în asociații profesionale și foarte multe oportunități pentru asocierea în consorții. Motivul ni l-a rezumat foarte explicit și doamna Alice Calabrese Barry (consultant executiv al Facultății de Biblioteconomie și Științele Informației, Universitatea Dominicană): „Ideea de consorțiu este foarte generoasă atât sub aspectul profesional, cât și al economisirii resurselor financiare, de îndată ce achizițiile de documente, echipamente, servicii și baze de date beneficiază astfel de importante reduceri și garanția calității. Mai mult, bibliotecile reprezentate prin asociații și consorții sunt mult mai puternice în orice tip de negocieri!”

În mica și modernă Bibliotecă Mahomet (nici o legătură cu Mahomed!), unde comunitatea foarte răspândită teritorial a celor 12.000 de locuitori și-a dorit de 15 ani o construcție precum cea inaugurată în iulie 2010, personalul deține o normă întreagă și 12 norme reduse, ce ar însuma cam 4,5 norme întregi. Directoarea Lynn Schmit ne explică:

Barbara Ford în biroul ei

„ - Sediul acesta are toate facilitățile, e de trei ori mai mare decât cel vechi și, fiind bine proiectat, avem nevoie de mai puțin personal. Suntem o bibliotecă districtuală, cu personalitate juridică și administrație proprie, iar tendința din Illinois este ca bibliotecile micilor orașe să fie înlocuite de astfel de biblioteci, pentru o mai bună utilizare a resurselor. Noi facem parte din mai multe consorții

(orice bibliotecă poate face parte din oricâte consorții dorește), urmând ca pe parcurs să constatăm și care e mai profitabil. Unul dintre acestea ne oferă baze de date, astfel că nu avem a munci pentru constituirea lor, ci doar să învățăm a le utiliza. Sunt și diverse oportunități pentru aplicarea de granturi: pentru clădire am accesat unul de 350.000 USD (costul total al investiției a fost de 3.750.000 USD), iar acum beneficiem de unul dedicat dezvoltării serviciilor, prin care ni se alocă anual 1,12 USD per cap de locuitor. De altfel, și costurile integrării unei biblioteci în consorții diferă în funcție de volumul colecțiilor, numărul utilizatorilor și al punctelor de lucru.”

Cum aceeași doamnă directoare ne spusese și că toate orașele mari și mijlocii vor să-și asume responsabilități pentru comunitățile lor și că „nu vor să le spună alții ce trebuie să facă”, am putut să ne convingem și în alte locuri că bibliotecile chiar „își iau soarta în propriile mâini”. Și aceasta cu atât mai mult, cu cât, pentru a-și asigura cele necesare funcționării, trebuie să convingă nu numai ordonatorii de credite, ci și membrii comunităților servite, care, după caz, votează ori fac campanii de advocacy pentru susținerea financiară a unei biblioteci.

Chiar dacă există himera „visului american”, pragmatismul alungă orice idee de „câini cu colaci în coadă”. Ești performant, ești cooperant, ești realist în proiecte – primești finanțare; dacă nu – nu! Iată, revenind la exemplul Bibliotecii Mahomet, trebuie spus și că proiectul actualului sediu, finanțat mai ales din taxele proprietăților imobiliare, a trenat mai bine de un deceniu și fiindcă de două ori a fost respins în consiliul districtual și abia a treia oară a fost admis...

Doamna Alice Cisna, directoare a Bibliotecii Publice din Arthur, comunitate rurală cu circa 5.500 de locuitori (din care jumătate reprezentând extrem de conservatoarea comunitate Amish), ne-a vorbit și ea despre egalitatea în drepturi a bibliotecilor americane, dar și despre responsabilitățile asumate în cheltuirea banului public. Datorită prezenței într-un consorțiu, au realizat automatizarea deplină a serviciilor oferite celor aproximativ 2.000 de utilizatori permanenți,

Directoarea Centrului Arthur alături de consilierul-utilizator

care efectuează circa 150 vizite pe zi, având acces la peste 30.000 documente, colecțiile înnoindu-se anual cu circa 2.000 unități.

Cum resimte foloasele integrării în asociație și consorții? Consorțiul le asigură tehnologia și training-urile pe acest profil, iar asociația le livrează (tot conta cost) programele educative de citit peste vară (foarte populare în Statele Unite), „la pachet” cu toate materialele publicitare și de informare ce sunt lansate astfel. Personal, se consideră suficient de împlinită profesional. Este de 20 de ani în bibliotecă și are 10 ani de studii anterioare în domeniu, iar conferințele ILA (The Illinois Library Association), la care participă cu regularitate, le consideră mai potrivite pentru bibliotecile mari, așa că... se regăsește mai complet în rețeaua de filiale/consorții a bibliotecilor mici și rurale. Și încă ceva, în inconfundabilul stil american: Alice Cisna nu e din Arthur, nu locuiește în Arthur, iar astfel simte mai bine că ea chiar lucrează pentru comunitatea Arthur!

Am abordat aceeași temă și cu „ocrotitoarea” noastră gazdă din Illinois, distinsa doamnă Barbara J. Ford, director al Centrului Mortenson pentru Programe Internaționale de Formare a Bibliotecarilor, fostă președintă ALA în anii 1997-1998:

„- Da, în State nu există o structură piramidală, în sensul îndrumării ori subordonării profesionale. Asemenea relații nu sunt nici pe teritorii mai mici: deși foarte apropiate, deși una din ele este mai mică, bibliotecile publice Champaign și Mahomet, pe care tocmai le-ați vizitat, nu au legături și nici

Directoarea Bibliotecii Mahomet

responsabilități între ele... Se practică însă frecvent asocierea în proiecte, există oportunități de asociere în consorții și, pentru biblioteci, este prilejul de a primi noi subvenții, de a efectua automatizarea serviciilor, modernizarea echipamentelor, achiziționarea și prelucrarea documentelor, învățarea utilizării bazelor de date... Toate bibliotecile sunt independente și au libertate de acțiune (inclusiv în a-și spori resursele), iar relațiile dintre ele se pot cultiva doar în măsura în care le-o cere apartenența la aceeași asociație, la același consorțiu. În schimb, există marile avantaje în economisirea resurselor și profesionalizarea personalului: nu toate bibliotecile trebuie să facă singure totul, de la A la Z, nu toți trebuie să redescopere roata, apar servicii pe care ți le livrează profesioniștii, cei anume dedicați performanței...

Chiar și exemplul oferit de Biblioteca Congresului, care oficial

nu este pentru public, ci are misiunea să servească doar Congresul SUA, este foarte edificator în acest sens. Se realizează prin implicarea și deschiderea sa publică și o anume coordonare profesională: prin modele de catalogare, prin împrumuturi interbibliotecare ce pot oferi – opțional – și modele de pregătire profesională...

Peste tot, în State, există regulamente ale bibliotecilor, dar și oportunitatea de asociere!... Este o opțiune, nu o obligație, iar implicarea este doar în limitele pe care le dorește ori le acceptă fiecare. Vă mai dau un exemplu: bibliotecile Champaign și Urbana tocmai au cumpărat în comun un catalog electronic. Împreună au căutat, au ales, au negociat și au efectuat pregătirea personalului, dar... au politici diferite în servirea publicului și le vor menține și de acum înainte.”

Sigur, sunt încă multe de spus, de analizat, de negociat și de perfectat în România, din perspectiva acestui mod realist și eficient de utilizare a resurselor umane și financiare. Încă un singur exemplu, oferit de aceeași doamnă Alice Calabresse Berry, de la începutul acestor rânduri-gânduri. Un exemplu nu doar pilduitor, ci și zdrobitor: consorțiul SWAN pentru Chicago și suburbiile sale (în total, peste 8,3 milioane locuitori) oferă celor 80 de biblioteci publice asociate atât database-le necesare celor mai diverse cerințe de informare-comunicare IT, cât și servicii de catalogare în 165 de limbi...

Între timp, noi „mai vorbim!”...

Grupul de români alături de gazdele americane, la sediul ALA

Constantin Bostan

■ Modele financiare și soluții alternative pentru atragerea de fonduri

Colectarea de fonduri este o componentă importantă a procesului de dezvoltare și consolidare a organizațiilor. Contribuțiile bănești și în natură, din diverse surse, sunt absolut necesare pentru susținerea activităților planificate. Obținerea de resurse este, prin urmare, un capitol care ar trebui să-i intereseze pe cei mai mulți dintre noi, cu precădere pe cei care activăm în organizații non-profit.

În rândurile ce urmează vă propun o lecție de management financiar și de fundraising, așa cum ne-a fost ea livrată de Bonnie Koenig, consultantă la Going International, lectorul nostru în această disciplină cu ocazia vizitei de studiu din SUA din mai 2012.

Date fiind fondurile din ce în ce mai puțin accesibile, ANBPR a identificat necesitatea intensificării eforturilor sale de a găsi soluții

Instantaneu din timpul discuțiilor pe teme financiare care au avut loc în campusul Universității Illinois din Urbana-Champaign

Bonnie Koenig, consultant Going International, în dialog cu membrii Biroului Executiv al ANBPR, participanți la vizita de studiu

realiste pentru această problemă. După o scurtă trecere în revistă a principalelor venituri ce pot fi atrase, sugestia lui Bonnie Koenig a venit natural: diversificarea surselor de fonduri.

Deși formele de finanțare din Europa diferă într-o măsură considerabilă de cele practicate în SUA, ele au totuși unele elemente comune, care stau la baza instrumentelor și politicilor internaționale de atragere de fonduri. Dacă în practica americană, mediul profesional este familiarizat de mai multe decenii cu responsabilitățile și exercițiul donațiilor, în Europa acest concept a pătruns mult mai târziu.

Prin prisma experienței sale, Bonnie Koenig ne-a vorbit despre posibilitatea atragerii de donații de la membrii proprii, de la prieteni și apropiații acestora, precum și de la afinii lor. Potrivit consultantei americane, primul pas necesar în încercarea de a suplimenta fondurile existente este o analiză a angajării resurselor, urmată de încercarea de a îmbunătăți maniera realizării acestora. Liderii ANBPR au fost

sfătuiți să investigheze structurile și mecanismele de alocare internă a resurselor în mod constant și să le revizuiască periodic.

Cu prilejul acestei sesiuni de training, au fost aduse în discuție sursele de finanțare tradiționale precum donațiile, sponsorizările și cotizațiile membrilor. Bonnie Koenig ne-a introdus, de asemenea, în tainele așa-numitului „friends-raising” sau „VIP’s-raising”.

Practic, o organizație nu trebuie să scape din vedere niciunul dintre canalele potențiale de fonduri. În problema finanțării prin donații, consultanta americană a amintit că nu există soluții rapide sau rețete universale. Pentru orice sumă atrasă, este nevoie de o muncă susținută, de lungă durată, în cadrul organizației. Dacă există o abordare unitară a acestui capitol, o strategie a pașilor mici, pe baza unui model financiar bine gândit, fundraising-ul poate deveni o sursă importantă de susținere și dezvoltare a ANBPR.

Misiunea unei asociații este, în mod ideal, legată de îmbunătățirea vieții membrilor săi. Pentru a-și atinge scopul, banii provenind din donații trebuie să determine o schimbare în bine la nivelul asociației, într-un mod cât mai direct și mai natural cu putință.

Din discuțiile cu lectorul american, am înțeles că atributul „non profit” asociat ONG-urilor nu înseamnă, în mod automat, ineficiență financiară sau organizațională. Dimpotrivă, potrivit conceptului de „financial

Instantaneu din timpul lucrului pe grupe

vibrancy”, orice ONG ar trebui să se preocupe de realizarea unui echilibru între modul de a construi relații la nivelul organizației, planificarea strategică, activitățile de comunicare, sustenabilitatea financiară și participarea largă și consistentă a membrilor la viața Asociației.

Vorbind despre maximizarea veniturilor și eficientizarea costurilor, reprezentanții ANBPR au analizat, împreună cu consultantul american, care sunt aspectele activității Asociației ce pot fi îmbunătățite.

Referindu-se la principalele surse de venituri ale ANBPR, liderii ANBPR au făcut sugestii de regândire a parteneriatelor, a politicii de sponsorizări și a relației cu alte asociații și fundații, pentru dezvoltarea de proiecte comune.

Sesiunea de training pe probleme financiare s-a încheiat într-o notă foarte optimistă, iar participanții au decis să „importe” în România cât mai curând bunele practici deprinse în SUA.

Ioana Crihană

■ „From good to great” (De la bine la excelent)

Este principiul de bază după care Bonnie Koenig se conduce și pe care încearcă să-l insuflă tuturor celor cu care lucrează.

Cine este Bonnie Koenig și ce ascunde în spatele zâmbetului permanent care îi luminează chipul? Este un profesionist „pur-sânge” care lucrează cu organizații non-guvernamentale și cărora le oferă consultanță în domeniul planificării strategice și a consolidării interne. Experiența sa se bazează pe mai mult de trei decenii de activitate în domeniu, interval în care a călătorit în numeroase țări și a ajutat un

număr semnificativ de organizații cu profil național sau internațional să-și dezvolte planurile de activitate.

Bonnie Koenig este așadar, un personaj foarte cunoscut nu numai în Statele Unite, ci și în Europa, Africa sau China, deoarece a lucrat cu asociații din peste 40 de țări, oferindu-și serviciile și experiența, învățându-i pe alții cum să reușească și bucurându-se la rândul ei șansa se a afla lucruri noi, specifice culturii locale.

Întâlnirea noastră, a membrilor Biroului Executiv al ANBPR cu

Bonnie Koenig

Întâlnirea a fost una foarte dinamică. Am ascultat, am vorbit, am făcut diverse exerciții de grup, am lucrat - pentru a câta oară?... - împreună. Și a fost extrem de interesant.

Poate că la o privire atentă, descoperim că o mare parte din subiectele discutate ne sunt familiare. Le-am mai discutat în diverse ocazii, am încercat să le găsim o rezolvare cât mai eficientă, le-am analizat din toate punctele de vedere. Dar, uneori, un „ochi critic”, un outsider, are tocmai menirea de a le ordona într-o succesiune logică și de a le pune pe masa discuțiilor, analizându-le dintr-o altă perspectivă...

■ Bob Doyle și întâlnirea cu bibliotecarii români

Întâlnirea noastră cu Bob Doyle - miercuri, 9 mai - a stat de la început sub semnul bune dispoziții. Relaxat, foarte prietenos și binevoitor, dornic să ne împărtășească în cele trei ore pe care le aveam la dispoziție mult, cât mai mult din experiența sa ca director executiv al Asociației Bibliotecarilor din Illinois (ILA), a fost o prezență foarte plăcută pentru toți cei care am avut șansa să-l cunoaștem.

Bob Doyle lucrează pentru asociația din Illinois de mai bine de 16 ani și este un fapt recunoscut de toți cei din branșă că momentul în care a preluat funcția de director executiv al acesteia a fost unul extrem de greu din punct de vedere financiar. Dar cu multă responsabilitate, optimism și energie pozitivă, Bob a reușit să transforme organizația din una care avea un viitor nesigur într-o structură puternică, bine organizată și care este acum un model de urmat, chiar și în zona americană. Cu siguranță i-a fost de mare folos experiența dobândită în cadrul Asociației Bibliotecarilor din America (ALA), ca membru în Biroul pentru Libertate Intelectuală, precum și activitatea desfășurată în IFLA. Cred însă cu tărie că ceea ce l-a determinat să se implice activ și să meargă mai departe a fost caracterul său extrem de puternic și optimismul. Un optimism care ne-a contaminat pe toți...

Discuția cu Bob Doyle s-a concentrat pe aspecte care țin de Managementul unei asociații de biblioteci; și am avut posibilitatea

de a afla nu doar principiile de bază după care se ghidează asociația din Illinois, ci și „asociația mare”, ALA. Dar sarcinile celor două sunt foarte bine delimitate.

Asociația Bibliotecarilor din Illinois se bazează în mare parte pe voluntariat, având doar trei angajați permanenți care să asigure activitatea curentă. Este independentă din punct de vedere metodologic și financiar, în condițiile în care regulile americane au pus bazele câte unei asociații de bibliotecari în fiecare stat, care se dezvoltă separat de celelalte, deși la capitolul colaborare relația este foarte strânsă.

Rățiunea de a exista a asociației este aceea de a vorbi în numele bibliotecarilor și un obiectiv foarte interesant care ține de legislația de bibliotecă și pe care asociația din Illinois îl îndeplinește cu mare grijă este legat de modul în care sunt gestionate toate legile care au în vedere bibliotecile din întregul stat. Mai exact, fiecare asociație beneficiază de cel puțin un consultant juridic, care verifică și selectează toate legile ce au în vedere instituția bibliotecii și care sunt analizate ulterior de un comitet al asociației; în funcție de recomandările acestuia, asociația decide care dintre măsurile legislative puse în discuție merită susținute sau nu. Iar campania de susținere - sau de respingere, dacă este cazul - este una extrem de puternică.

Bob Doyle a insistat, la rândul lui asupra necesității de autofinanțare a asociației; modelul asociației din

Bob Doyle

Illinois poate fi generalizat la întreaga zonă americană și prevede cotizații suficient de mari pentru a asigura o treime din veniturile anuale, singurele constante. Mai mult, atât membrii, cât și cei care nu fac parte din asociație, pot cumpăra diverse servicii oferite de asociație, dar primii beneficiază de anumite reduceri, datorate tocmai calității de membru.

O discuție foarte interesantă a fost axată pe modul de organizare a conferințelor asociației; și trebuie să recunosc că sarcinile sunt foarte bine delimitate în rândul organizatorilor, care nu sunt bibliotecari, ci angajați ai asociației tocmai pentru a

Conducerea ANBPR, alături de lectorii americani, în timpul sesiunilor de discuții

răspunde de buna organizare a evenimentului. O parte importantă a finanțării evenimentelor de acest gen se bazează pe relația cu parteneri din diverse domenii și pe „vânzarea”

dreptului de a participa la conferință. Și această afirmație se bazează pe faptul că spațiile de expoziție sunt foarte căutate de către diverse firme, care doresc să-și expună produsele.

Din punct de vedere profesional, ILA se implică în organizarea de cursuri, inclusiv online, pentru membrii săi. Oferta de cursuri nu se suprapune însă cu cea gândită de ALA; astfel, fiecare asociație statală răspunde de pregătirea profesională a bibliotecarilor din propriul stat, în vreme ce ALA își adaptează oferta de cursuri la nevoile exprimate de bibliotecari din întreaga țară.

Pe lângă toate aspectele care ne diferențiază ca țară, mentalitate, cultură în general și asociație profesională, nu am putut să trecem cu vederea și numeroasele similitudini, numeroasele asemănări... Să fie oare modelul american cu care ne-am familiarizat treptat, aproape fără să ne mai dăm seama, venit odată cu Biblionet?... Poate că da. Poate că, din anumite puncte de vedere - ca să închei în maniera optimistă a lui Bob - nu suntem atât de departe. Depinde de noi...

Monica Avram

■ Bibliotecarii sunt transformatorii! Jurnal de conferință

Vineri, 4 mai 2012, a treia zi americană.

În mod cu totul surprinzător, sunt mai năucă din pricina orei matinale la care suntem nevoiți să ne trezim astăzi, decât a fusului orar, a etajului 33, de la care privesc minute în șir, imaginea emblematică a orașului Chicago - centrul cu clădirile ireal de înalte și lucioase, pe care le deosebești cu greu de oglinda râului ce a dat numele locului -, a amestecului de oameni de culori diferite, de vârste și aspect divers, de invazia plantelor, cu nebunia de moment a lalelelor.

La ora 7 de dimineață suntem gata de plecare spre Centrul de Congrese Donald Stephens, 5555 N. River Road, Rosemont, Illinois.

Centrul de Conferințe Donald E. Stephens, cunoscut sub numele de Rosemont Convention Center, este numit astfel după primarul din Rosemont, întemeietor al orașului

Instantaneu din centrul orașului Chicago

în 1956. Centrul expozițional este aproape de aeroportul internațional din Chicago O'Haire, unul dintre cele mai importante aeroporturi din lume. De la Chicago, se ajunge cu ușurință la acest Centru - pod de legătură complex cu locuri de parcare și trei hoteluri. Rosemont este un orașel, cu 4.000 de locuitori, cu o capacitate de 5,230 de camere de hotel. Convention Center este un complex bine echipat pentru conferințe, târguri și evenimente, cu medii de 50.000 de vizitatori pe zi. Cele șase săli de expoziție oferă un spațiu de 840,000 mp. ce poate fi configurat după dorință. Are 6 săli de conferință, cu înălțimi cuprinse între 16 și 26 de metri, acces de transport marfă, modele flexibile de trafic; hol de intrare, zone ample pentru înregistrarea participanților, cameră de supraveghere a sistemului de securitate, garaj, Internet de mare viteză.

Participăm la Conferința "Reaching Forward (Privind în viitor).

Mă intrigă notița din program: Conferință / Socializare și Mic Dejun Continental și, o explicație cu litere mici: Programul conferinței este destinat personalului din biblioteci altul decât bibliotecari (library assistants).

În sistemul anglo-saxon, bibliotecari sunt numiți doar cei care sunt angajați în baza studiilor superioare de specialitate (de biblioteconomie). Restul angajaților, care efectuează activitățile de tip funcționăresc/administrativ (mânuiesc documentele în săli și depozite, fac inventare, cară/restaurează/îngrijesc colecțiile etc.) nu poartă numele de bibliotecari. Ei sunt cei care organizează „frontul de lucru” - precum para-medicii de pe salvări, para-legalii, un fel de secretare ce pregătesc dosarele/documentația pentru avocați -, ei sunt asistenții/ajutoarele de bibliotecar pentru care a fost organizată această conferință. Toți aceștia aspiră, muncesc să-și egaleze maestrul.

Este o conferință de o jumătate de zi, la ora 15,30 ne vom întoarce la autobuz.

Până atunci însă, vom fi invitați/observatori, implicați în lecția: derularea unui eveniment organizat de către Asociația Bibliotecarilor din Illinois (Illinois Library Association - ILA).

Illinois Library Association reprezintă, încă din 1896, vocea

Imagine de interior din Convention Center

bibliotecilor din statul Illinois, precum și a milioane de oameni care depind de ele. Misiunea sa este dezvoltarea, promovarea și îmbunătățirea serviciilor de bibliotecă din Illinois; eforturile sale se concentrează la comunitatea bibliotecară; menirea sa este să sporească oportunitățile de învățare și să asigure accesul la informații pentru toți cetățenii. Accesul este esențial pentru o societate democratică deschisă, un electorat informat, și pentru progresul cunoașterii pentru toți oamenii. Membrii săi sunt biblioteci publice, academice, școlare și specializate,

precum și bibliotecari, asistenți de bibliotecă, administratori, studenți, elevi și difuzori de carte. Este o organizație non-profit, cu mai mult de 3.600 de membri.

Principalele sale obiective sunt:

1. satisfacerea interesului public prin

- dezvoltarea și promovarea de politici publice puternice referitoare la biblioteci, la alfabetizare, și învățare pe tot parcursul vieții;
- apărarea libertății intelectuale și a accesului la informații;
- creșterea gradului de conștientizare publică a valorii bibliotecilor pentru societate.

Instantaneu din spațiul expozițional al Conferinței

2. dezvoltarea profesională și promovarea spiritului novator

- oferă programe de recuperare a curențelor educaționale, de dezvoltare continuă;

sprijină recrutarea, păstrarea și dezvoltarea profesională a unei forțe de muncă diverse din punct de vedere cultural și etnic pentru bibliotecă;

- realizează publicații profesionale de înaltă ținută și rețele de comunicare optime;

- omagiază excelența și spiritul novator, în numele membrilor.

3. o bună organizare a prezentului care să pregătească pașii în viitor.

ILA militează pentru folosirea resursele sale cu înțelepciune și, pentru menținerea unei structuri flexibile, care, să promoveze diversele interese și larga participare a membrilor săi la viața profesională asociativă.

Asociația Bibliotecarilor din Illinois se mândrește cu reușite deosebite în domeniul legislativ. Prin eforturile sale de advocacy legislativ, s-au obținut prevederi obligatorii pentru fondurile destinate introducerii și dezvoltării de noi servicii bibliotecare, construirii de noi spații de bibliotecă- fonduri care sunt administrate de către Biblioteca de stat din Illinois-; s-au elaborat 102 standarde de specialitate; s-a susținut crearea Illinois Network, rețea ce servește cele mai importante instituții publice, printre care și bibliotecile; finanțarea cercetării de specialitate și a numeroaselor oportunități de formare și dezvoltare profesională, a publicațiilor profesionale, a programelor novatoare, a premierilor și dezvoltării de leadership pentru promovarea excelenței în bibliotecile din Illinois.

Asociația Bibliotecarilor din Illinois oferă oportunități de dezvoltare profesională, produse profesionale pentru o bună practică, ateliere și conferințe, și menține o voce puternică în domeniul legislativ în zonă. În fiecare octombrie are loc o conferință anuală, iar pe parcurs se organizează câteva preconferințe, numeroase programe, expoziții și alte evenimente. Atelierele de lucru din această primăvară au abordat intervențiile necesare, la nivel guvernamental, privind sistemul de informații din cadrul serviciilor pentru adolescenți și tineret.

Reaching Forward - o conferință de mare audiență

Reporter ILA este un buletin informativ bi-lunar, distribuit gratuit membrilor. Alte publicații disponibile pentru profesioniști sunt:

Illinois - Legi privind biblioteca publică și publicul său: Standarde pentru bibliotecile publice din Illinois, Cyberghid pentru copii și părinți ș.a.

Conducerea ILA este asigurată de către treisprezece comitete și unsprezece forumuri care sunt investite să reprezinte și să răspundă intereselor punctuale ale bibliotecilor publice, academice, specializate, precum și ale membrilor, persoane fizice.

Autobuzul ne lasă în fața Centrului de Conferințe. Totul pare uriaș, scări rulante, holuri, uși, candelabre. Complicatele noastre nume de familie sunt lăsate deoparte, și rapid, ni se găsesc ecusoanele inscripționate cu numele mic.

Aflăm că sunt 900 de participanți și totuși nu e coadă, nu sunt încurcături, echipa gazdelor ne primește cu zâmbetul american împărțind materialele destinate participanților.

Pentru aceștia taxa este de 125 dolari (noi suntem oaspeți) și include un mic dejun continental, destinat socializării (prăjiturile-foarte dulci,

Imagine din timpul prezentărilor

fructe, băuturi răcoritoare, apă și cafele), plenul deschiderii, expoziții, programe, masa de prânz și o sacoșă frumoasă, de pânză, plină cu documentele Conferinței, materiale publicitare, hârtie și stilou pentru scris.

Programul Conferinței este primul care atrage atenția, culorile pastel, bogăția informațiilor adunate pe copertă, designul echilibrat și atât de expresiv. Genericul conferinței, misiunea acesteia, repere de timp și locații, consemnarea sponsorilor, încurajarea de a găsi informații mai bogate pe Facebookul conferinței și, mai cu seamă, amplasarea câtorva cuvinte în colțul din dreapta jos, exact acolo unde se plasează degetul pentru a întoarce pagina: NU UITA! Conferința Privind în viitor 2013! 03 Mai 2013.

Toate gândite și prezentate clar și ușor de regăsit.

Coperta 2 prezintă pe scurt agenda evenimentului, îndemnul de a te alătura ILA pentru avantajele pe care le reprezintă pentru profesioniști, dar și acela de a nu rata zona expoziției deschise întreaga zi.

Paginile programului prezintă toate pachetele de comunicări ce se vor derula, precizând plenurile și sesiunile. La final, pe coperta 3, un index: cuvintele-cheie pentru intervenții, orele de prezentare, titlurile și numărul sălii. Coperta 4 prezintă, în ordine alfabetică, Comitetul de organizare care aduce împreună reprezentanți ai bibliotecilor publice, mari și

mici, consultanți independenți și pensionari.

Deschiderea, sub genericul Schimbarea se întâmplă acum!, este oficiată de către James Feldman (proprietarul și consilierul propriei lui firme de îmbunătățire a performanței, o afacere de vorbitor de divertisment motivațional, autor al mai multor cărți și articole, numit de către presa de specialitate "Unul dintre cei 100 de Motivatori de top ai ultimilor 100 de ani"), care, cu mult umor și folosind tehnici specifice de entertaining, animă o sală de 900 de participanți. Sala decorată sumptuos cu flori, cu baloane și lumini nenumărate, cu mese rotunde prietenoase, ca „de vorbă între prieteni” adună personalul din biblioteci, altul decât bibliotecarii. Vorbitorul punctează exigențele și rigorile drumului către schimbarea/transformarea lumii care ne înconjoară: seriozitatea și profunzimea cercetării, care ne ajută să identificăm problema, distanțarea controlată, care permite promovarea soluției pe piață (marketingul), și, hotărârea, fermitatea cu care implementăm schimbarea.

Biblioteca este casa bibliotecarului, casă ce trebuie deschisă tuturor celorlalți. Bibliotecarii sunt producători, difuzori și apărători ai noilor soluții. Trebuie să ne schimbăm mentalitatea, timpul o cere, iar bibliotecarii sunt actorii principali, ei sunt transformatorii!

După liniștea deplină cu care s-a urmărit cuvântul de deschidere,

marcat din când în când de interesul viu și participativ al sălii, ropotele de aplauze, râsetele umplu încăperea, creează o stare bună, de complicitate pozitivă.

Sesiunea 1 se va derula între 10.15 – 11.15.

Pentru fiecare comunicare sunt marcate sala, vorbitorii, precizându-se poziția profesională a fiecăruia și biblioteca/structura pe care o reprezintă și, foarte important, subiectul și un abstract.

Mă decid greu, aș vrea să particip la câteva dintre cele 11 teme: autori (8, la număr, care circulă prin toate sălile, răspunzând câteva momente la diversele întrebări ale participanților), serviciul utilizatori/relații cu publicul, marketing, resurse umane/dezvoltarea personalului, dezvoltare profesională, programe și planificare, referințe, tehnologie, formare profesională, sănătatea comunității, servicii pentru adolescenți și tineri.

1. Aleg o intervenție care se referă la gradul de satisfacție al utilizatorului, la cât de greu se mențin, se fidelizează utilizatorii în contextul concurenței de pe piața informației. 40-50% dintre ei sunt oricând gata să apeleze la alte servicii, deși, aparent sunt mulțumiți de serviciile bibliotecii. Sunt din nou uimită de atenția cu care sala urmărește prezentarea-nimeni nu comentează, nimeni nu vorbește cu vecinul-, de maniera teatrală în care James Feldman se mișcă prin sală, strânge mâini, zâmbete, răspunsuri.

Ce contează cel mai mult pentru utilizatori? De ce trebuie să avem grijă în mod special? Contează să crezi o experiență personalizată, să stabilești un teren comun în discuție.

Sfaturi: ascultă mai mult decât vorbești; folosește experiențe din viața personală; fă-ți din utilizator/client un prieten; creează o resursă din relația stabilită; Relațiile cu publicul NU este un departament, este o atmosferă; tratează-i pe utilizatori așa cum ți-ar plăcea ție să fii tratat; privește-i în ansamblu, nediscriminatoriu, serviciul se adresează tuturor; încurajează, reia discuția, mai ales partea care s-a legat bine; invită utilizatorii să participe la elaborarea proiectelor bibliotecii; creează instrumente ce pot fi adaptate; nimic și nimeni nu este indisponibil; nimic nu este prea

greu; consideră relația creată ca fiind o pritenie pe termen lung.

Pe scurt, iată cei șase pași ce trebuie parcurși pentru a avea succes într-un serviciu cu publicul:

1. caută/cercetează;
2. anticipează și acceptă;
3. rezolvă rapid, cu entuziasm, talent și motivare problema utilizatorului;
4. fii creativ, dă importanță problemei;
5. fii natural, și,
6. garantează pentru ceea ce oferi.

În scurta pauză, până la sesiunea a 2-a, ce se va derula între 11.30 – 12.30, mă ia valul prin spațiul expozițional. Văd doar 2 standuri ale unor școli de biblioteconomie, 1-2 standuri ale unor producători de tehnologie nouă pentru biblioteci și, multe standuri ce oferă produse manufacturate, din materiale reciclate, dulciuri eco, flori și aranjamente florale de bibliotecă. E o expoziție modestă, participanții nu sunt bibliotecarii, profesioniștii exigenți ce caută noutatea!

2. Optez de astă dată pentru o intervenție care are ca temă-subiect: programe, planificare, formare, Bibliotecile în vremuri grele (Libraries In Times of Disaster), susținută de către un expert în soluții pentru vremuri de dezastru, Eddy Weiss.

Aceeași atenție incredibilă a sălii, aceeași atitudine de actor într-un spectacol cu miză mare și multe experiențe reale din viața comunităților, sfaturi și soluții.

Rețin cu plăcere 2 lucruri esențiale, ambele dragi inimii mele: 1. cartea, resursele bibliotecii, schimbă vieți și, 2. importanța educației oamenilor în schimbarea graduală a mentalităților.

Biblioteca are rol important în educarea cetățenilor, alături de televiziuni, școală, biserică, instituții, agenții- toate devin loc de întâlnire, de prevenire și soluționare în situațiile de criză.

Biblioteca, unul dintre puținele locuri stabile în comunitate, încheie parteneriate cu Departamentele locale de criză, organizează și monitorizează activități civice, devenind sursă de confort pentru familii, demonstrându-și eficiența înainte, dar și după dezastre. Dacă oamenii ar fi informați, dacă ar studia documente despre evoluția vremii, despre protecția mediului, despre măsurile de apărare în caz de criză, dacă biblioteca ar avea o atitudine proactivă, dacă ar derula programe educaționale pe aceste teme, multe

vieți ar putea fi salvate.

După uraganul Katrina, bibliotecile au avut program prelungit pentru a găsi persoane răătăcite, a stabili legături cu servicii, școli, case, pentru a ajuta cu mâncare, cu legătură Internet, cu computere pentru contacte, oferind spații pentru adăpost, asigurând centre de recrutare a voluntarilor, spații de depozitare pe termen scurt, pentru artefactele personale.

Bibliotecile au elaborat un Ghid al cetățeanului în caz de dezastre, au stabilit parteneriate cu serviciile de urgență locale, au adunat din timp, resurse de informare, au lucrat la reconsiderarea soluțiilor în urma experiențelor de viață, la elaborarea unor planuri de protecție a cetățenilor, au inițiat cursuri de formare a propriilor angajați în vederea rezolvării situațiilor de criză.

Toate acestea sunt gesturi menite să promoveze o imagine specială a bibliotecii.

Nu ezitați să schițați un plan de urgență, implicând politicienii locali, biserica, școala, poliția, nu ezitați să faceți o campanie pentru siguranța cetățenilor, mai ales în momentele imediat următoare crizei, atunci oamenii sunt mai receptivi!

Investiți în copii și cărți, în programul de lectură de vară!

Copilul care crește duce informația cu sine.

Un copil și o carte pot schimba lumea!

Ultima rotire, sesiunea a3a, 14.15 – 15.15.

3. Aleg subiectele: marketing, tehnologie.

Suntem deja obosiți, dar nimănui nu-i trece prin minte să nu intre într-o sală. Asistența ascultă la fel de concentrat ca la început de zi. Ni se vorbește despre relația simbiotică dintre mediile fizic și virtual. Bibliotecarii, poate mai mult decât oricine, trebuie să încurajeze utilizatorii să folosească ambele variante, să-i ajute să treacă lin și cu folos, de la una la alta.

Bibliotecarii pot alcătui liste de recomandare, pe care le pot promova fie, prin bibliotecă și nu prin intermediul mediei fizice, pot folosi noile media pentru promovarea cărților, făcând posibilă întâlnirea dintre virtual și fizic.

În urma unui experiment s-au constatat următoarele:

- o bibliotecă ce a folosit mediile de socializare, a creat un website care clasifică ceea ce citește abonații. Bibliotecarii monitorizează, culeg informații și promovează ceea ce se citește mai mult. Stabilesc și anumite subiecte care pot fi promovate către alți utilizatori cu aceleași interese,

- a fost creat un blog care conține coperti de documente și recenzii ce pot fi accesate și care sunt legate de biblioteca deținătoare,

- și, un website pentru stafful propriu, care promovează lecturile grupului, pe de o parte și răspunde la întrebările oricui, pe de altă parte.

Ce te determină pe tine să afirmi că documentul X este fiction? este un exemplu de întrebare. Răspunsul înseamnă promovare prin explicarea motivelor de lectură.

Succese au mai înregistrat asocierile de tip Clubul celor ce răsfoiesc documente, al celor ce iubesc cărțile, grupuri care se adună, socializează, fie virtual, fie fizic. Se pleacă de la o carte, se stabilesc linkuri spre wiki, spre alte cărți ce tratează același subiect.

Insistați pe partea virtuală și pe gestionarea conținutului de informații!

Bibliotecile sunt cele care stabilesc parteneriate cu librăriile, dar și cu partea virtuală, cu blogerii, cu cei care publică în mediul virtual, bibliotecile se mai pot conecta cu un autor local printr-un link.

La întrebarea cum poți să-ți faci reclamă?, iată câteva răspunsuri ale expertului:

Laudă-te cu personalul tău!

Laudă-te cu informațiile deținute!

Interacționează cu grupurile locale!

Fă-ți pagină website!

M-am lămurit abia la final, fiindcă m-am întrebat toată dimineața: de ce, dacă participanții (din biblioteci) erau alții decât bibliotecarii, temele erau dedicate, aplicat și profund, activității bibliotecarilor, întrebărilor specifice, împlinirilor și greutăților lor profesionale...

Erau 900, și ei chiar visau să devină bibliotecari!

Silvia Nestorescu

■ Click @ platforma online

"Click @ platforma online de instruire pentru bibliotecari" a fost cel de-al treilea proiect finanțat de către Centrul Mortenson și EIFL în cadrul Programului Lideri și Inovatori în Bibliotecă și prezentat la workshopul „Management de proiect. Erori comune în scrierea și implementarea proiectelor” desfășurat în cadrul Conferinței ProEdit de la Sinaia. Aici a avut loc ultima prezentare „oficială” a proiectului mai sus menționat. Materialul prezentat a fost realizat de Margareta Tătăruș, iar prezentarea în cadrul workshopului a fost făcută de Crina Ifrim (http://prezi.com/ks_rbxirtjgk/clickplatforma-online-instruire-si-invatare/).

Realizările acestui proiect au fost: 17 tutoriale și o colecție ilustrativă cu exemple de bune practice din biblioteci, postate pe site-ul ANBPR (<http://www.anbpr.org.ro/index.php/resurse.html>); formarea a peste 100 de bibliotecari în utilizarea noilor tehnologii (e-readere și Ipad-uri) în cadrul cursurilor organizate în fiecare bibliotecă parteneră în proiect; promovarea site-ului ANBPR. Au fost realizate pliante de promovare a proiectului, au fost publicate articole despre proiect în reviste de specialitate (BiblioMAGAZIN, Bibliotheca Septentrionalis, Buletinul Asociația al Filialei ANBPR Galați), pe bloguri și în presa locală.

De asemenea, Titina Dediu a abordat câteva probleme care s-au ivit pe parcursul derulării acestui proiect și care ar trebui avute în vedere pe viitor: fluctuațiile de preț care pot apărea de la momentul scrierii unui proiect și până la finanțarea propriu zisă; schimbările care pot apărea

Imagine cu prezentarea proiectului "Click@platformă online de instruire pentru bibliotecari" – Conferința ProEdit, Sinaia 29-30 septembrie 2012

în interfața anumitor programe de calculator pentru care s-au realizat tutoriale, fapt ce necesită refacerea acestora.

Am atras atenția asupra faptului că orice implementare a unui proiect presupune multă muncă în afara orelor de program; că întâlnirile online cu echipa de proiect au loc la ore târzii, tocmai datorită faptului că fiecare dintre noi are alt program pe parcursul zilei. Toate acestea au fost spuse nu pentru a-i descuraja pe cei care doresc să se implice în scrierea de proiecte, ci din contră, pentru a-i ajuta să se organizeze cât mai bine.

Prezentarea echipei "Click" s-a încheiat cu lansarea unei invitații

adresată tuturor bibliotecarilor de a se alătura nouă în continuarea acestui proiect, care nu și-a dorit altceva decât să creeze o rețea puternică de bibliotecari, care să folosească metode moderne de formare profesională.

În final, nu am făcut decât să demonstrăm că se poate lucra în echipă, chiar dacă distanța ne desparte, că împreună putem realiza lucruri bune de care se pot folosi toți bibliotecarii din România.

Alege cunoașterea! Fii membru activ al asociației noastre! Împreună putem reuși!

Valentina Rotaru

■ Play a game @ biblioteca ta

Beneficiind de o finanțare din partea Centrului Mortenson pentru Programe Internaționale de Formare a Bibliotecarilor din cadrul Universității Illinois – SUA și Electronic Information for Libraries (EIFL) Italia prin intermediul ANBPR-ului, patru biblioteci publice, respectiv Biblioteca Bucovinei „I.G. Sbiera” Suceava; Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița; Biblioteca Județeană „Ștefan Bănuțescu”

Ialomița; Biblioteca Orășenească „Anton Pann” Filași au colaborat în activități ce presupun gestionarea resurselor și implementarea acestui proiect destinat adolescenților.

Problema identificată: Bibliotecile publice din România oferă cu precădere servicii tradiționale, dețin spații ce asigură condiții necesare desfășurării activităților, personal calificat, disponibil pentru a implementa servicii noi, moderne,

program de funcționare flexibil, cu acces pe parcursul întregii zile și în funcție de solicitările utilizatorilor. Conform statisticilor, adolescenții sunt slab reprezentați în numărul utilizatorilor bibliotecii în participarea la activități nonformale. Serviciile moderne sunt insuficient dezvoltate, iar pe plan național nu există o Strategie Națională de Dezvoltare a Serviciilor adresate adolescenților.

Proiectul și-a propus folosirea jocurilor video de către adolescenți pentru petrecerea timpului liber și socializare, atragerea acestora spre bibliotecă și creșterea cu 10 % a numărului total de vizite.

Obiectivele proiectului :

- Să ofere servicii de bibliotecă noi și moderne pentru adolescenți;
- Să atragă adolescenți în bibliotecă și să crească numărul de vizite pentru acest grup de vârstă cu 10%;
- Să împărtășească experiența cu alți bibliotecari, prin crearea de exemple de bune practici;

Bugetul: 2000\$ pentru fiecare bibliotecă parteneră;

Produse achiziționate: Nintendo Wii; Xbox 360 sau Playstation; Accesorii, jocuri video; Aparat TV, mobilă (canapea, fotolii, scaune).

Activități desfășurate în cadrul proiectului:

- Sondaj de opinie
- Activități de planificare și organizare a echipei de proiect
- Amenajarea spațiului și achiziționarea echipamentelor

• Livrarea și instalarea echipamentelor

• Încheierea parteneriatelor
• Selecția elevilor voluntari
• Atelier de formare și instruire pentru utilizarea echipamentelor achiziționate

• Producerea materialelor de informare și promovare

• Deschiderea oficială a noului serviciu

• Realizarea buletinului informativ "Jurnalul adolescentului din bibliotecă" - <http://playagame.com.li.com/>

• Concurs de jocuri

• Promovarea proiectului

Rezultate:

1. Înființarea unui serviciu nou de bibliotecă adresat adolescenților;

2. Creșterea cu peste 10% a numărului de adolescenți ce accesează serviciile bibliotecii;

3. Îmbunătățirea imaginii, a rolului și a vizibilității bibliotecii în comunitate;

4. Dezvoltarea numeroaselor activități bazate pe nevoile

adolescenților (Club de lectură, Seară de film, etc.);

5. Adolescenții au dobândit și dezvoltat abilități de utilizare a noilor tehnologii;

6. Schimb de experiență și bune practici cu bibliotecile partenere, cele din județ și din afara țării (Bulgaria, Ucraina);

7. Creșterea numărului de voluntari.

Persoane de contact:

Dorina BRALOSTIȚEANU (Filiași)

- dorina_bralostiteanu@yahoo.com;
tel: 0741142976

Lăcrămioara COCUZ (Suceava)
- lacramioara_c68@yahoo.com; tel: 0743013103

Mihaela RACOVITEANU (Slobozia)
- mihaela_racoviteanu@yahoo.com;
tel: 0721809007

Vlăduț ANDREESCU (Târgoviște)
- vladut_andreescu@yahoo.com;
tel: 0724477991.

Echipa de proiect

Istoria locală @ biblioteca ta

Proiectul Istoria locală @ biblioteca ta s-a născut ca urmare a participării unui grup de 15 bibliotecari români la un training la Centrul Morteson din cadrul Universității din Illinois, SUA. A fost finanțat de către Electronic Information for Libraries (EIFL) prin intermediul Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România. Inițiatorii proiectului sunt: Delia Pantea (Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” Bihor), Corina Ciuraru (Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila), Sorina Stanca (Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj), Valentin Smedescu (Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Vâlcea) și Gabriel Cărăbuș (Biblioteca Bucovinei „I.C. Sbiera” Suceava).

Proiectul a plecat de la faptul că în Principiile directe ale IFLA și UNESCO cu privire la serviciile bibliotecii publice se stipulează necesitatea acestei instituții de a-și asuma, în cadrul comunității locale, rolul principal în vederea achiziționării, conservării și promovării culturii locale în toată diversitatea ei.

Astfel, proiectul Istoria locală @

biblioteca ta își propune să contribuie la creșterea gradului de vizibilitate a bibliotecilor județene în cadrul comunităților locale și constă în realizarea unui suport informațional accesibil prin Internet, conținând materiale documentare și informative despre istoria locală a fiecărei zone. Ideea proiectului vizează valorificarea colecțiilor deținute de bibliotecile publice și stimularea publicului, deținător de documente cu conținut local, de a aduce înspre bibliotecă colecțiile lor pentru a spori valoarea informațională și documentară a portalului.

Proiectul are ca public țintă elevii și a profesorii. Aceștia vor putea accesa, via internet, documentele postate de bibliotecile publice, precum și de alte instituții de profil.

Conținutul portalului, disponibil la adresa www.istorielocala.ro, este structurat pe următoarele capitole: Istorie, Personalități. Genealogii, Clădiri. Monumente, Arhitectură peisagistă, Instituții, Tradiții. Obiceiuri, Geografie. Turism, Resurse utile, Recomandările bibliotecarului, Istoria pentru copii.

Invităm să ni se alăture în acest demers toate bibliotecile județene din România pentru a avea o realizare colectivă de amploare care să contribuie la promovarea valorilor locale, ceea ce ar constitui o premieră la nivel mondial în domeniul nostru de activitate.

CENTRUL DE FORMARE PROFESIONALĂ AL ANBPR

Ca urmare a acreditării Centrului de Formare al ANBPR, în martie 2010, Asociația a demarat dezvoltarea și livrarea de cursuri de specialitate pentru bibliotecari.

Obiectivul major al Centrului de Formare este acela de a califica și specializa bibliotecari ca intermediari de informare, în acord cu tendințele internaționale în domeniu, dar și cu cerințele specifice ale angajatorilor și ale comunității.

- Un cadru organizat de învățare continuă pentru bibliotecari cu studii medii și superioare;
- Un mediu de educație și formare profesională de calitate, flexibil și accesibil tuturor categoriilor de bibliotecari;
- Un centru de emulație profesională pentru stimularea dezvoltării în carieră;
- O platformă educațională certificată, de nivel european;
- O sursă de informare și documentare profesională pentru dezvoltarea de competențe aplicabile 100% în bibliotecă

AVANTAJE PENTRU BIBLIOTECARI

Centrul de Formare al ANBPR deschide bibliotecarilor, de pe toate palierele profesionale, o serie de oportunități de carieră, oferindu-le:

- Posibilitatea de a se perfecționa pentru o mai bună performanță la locul de muncă;
- Șansa de a candida pentru un post mai bine plătit;
- Accesul la cursuri cu o tematică adecvată obiectivelor personale de calificare/perfecționare;
- Materiale de instruire moderne pentru bibliotecari;
- Ocazia de a se alătura unei elite profesionale, recunoscută la nivel național;
- Facilitarea de contacte cu colegi de breaslă și consultanță din partea unor experți cu notorietate în domeniul biblioteconomic.

OBIECTIVELE CENTRULUI DE FORMARE

Centrul de Formare este o investiție utilă și funcțională, atât din perspectiva Asociației, cât și a membrilor.

ANBPR susține, prin inițiativele sale, dezvoltarea de noi abilități profesionale pentru bibliotecari și specialiștii din domeniul informării.

Prin accesarea ofertei educaționale a Centrului de Formare, ANBPR urmărește creșterea nivelului de informare și de înțelegere a profesiei la nivelul membrilor săi, prin:

- Optimizarea organizării instituțiilor de bibliotecă;
- Modernizarea și adaptarea instituțională la cerințele actuale ale comunității;
- Stimularea schimbului de informații în interiorul profesiei;
- Formarea unei categorii de bibliotecari înalt calificați, care să influențeze favorabil statutul socio-profesional al bibliotecarului român.

OFERTA EDUCAȚIONALĂ

- Curs de calificare Bibliotecar Studii Medii/Studii Superioare;
- Curs de calificare în Dezvoltarea Serviciilor de Bibliotecă;
- Curs de perfecționare în disciplina Dezvoltarea Serviciilor de Bibliotecă;
- Curs de Marketing al serviciilor de bibliotecă;
- Curs de Advocacy pentru biblioteci puternice și comunități unite;
- Curs de Management de Bibliotecă;
- Curs de Comunicare pentru responsabili culturali;
- Curs de Cultura informației;
- Curs de instruire cu tema Biblioteca în societatea informațională;
- Curs de instruire în Managementul proiectelor culturale.

Publicație trimestrială editată de
**Asociația Națională a Bibliotecarilor și
Bibliotecilor Publice din România**

Președinte: Doina Popa

Dr. Liviu-Iulian Dediu – Redactor-șef
lidediu@gmail.com

Constantin Bostan – Redactor-șef adjunct
bostan_bib_gtk@yahoo.com

Silvia Nestorescu – Secretar de redacție
silvia_nestorescu@yahoo.co.uk

Colectivul de redacție

Ioana Crihană *ioanacrihana@yahoo.com*

Sorin Burlacu *sorinburlacubz@yahoo.com*

Monica Avram *monavram@yahoo.com*

Ștefan Pleșoiu *stefanradian@yahoo.com*

Claudia Popescu *pclaudia@gmail.com*

Geta Eftimie *gettimie@bvau.ro*

Delia Simcelescu – Corector *bib@aman.ro*

Ileana Rădulescu – Corector *bib@aman.ro*

George Perșă – Grafician

Editor: ANBPR

Str. Dr. Staicovici D. Nicolae, nr. 15, et. 2,

050556, București, Sector 5, România

Tel./Fax: +4021 411 0277

Email: *anbpr_ro@yahoo.com*

Sit-ul ANBPR:

www.anbpr.org.ro

ISSN: 2067-4449